

Ε.Π. Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση, ΕΣΠΑ (2007 – 2013)

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΣΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Πρακτική Άσκηση Εκπαιδευομένων στα Πανεπιστημιακά Κέντρα Επιμόρφωσης (ΠΑΚΕ) (ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΩΝ)

Σεπτέμβριος 2011

Δικαιούχος Φορέας

Συμπράττοντες Επιστημονικοί Φορείς

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΠΑΚΕ	3
Α. Σκοπός	3
Β Πρακτική στο σχολείο	4
Γ. Πρακτική στο ΚΣΕ	6
Δ. Οι ΠΕ19/20 στα ΚΣΕ	9
Ε. Φάκελος πρακτικής	9
Ζ. Αξιολόγηση	9
Η. Η πρακτική όταν δεν υπάρχει ΚΣΕ	10
Παράρτημα Α: Πλαίσιο Σχεδιασμού και Αναφοράς Σεναρίου (στο σχολείο)	11
Παράρτημα Β: Πλάνο Παρατήρησης Διδασκαλίας στο ΚΣΕ	26
Παράρτημα Γ: Πλαίσιο Σχεδιασμού και Αναφοράς Σεναρίου στο ΚΣΕ	32

ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΠΑΚΕ

Α. Σκοπός

Στο μέρος αυτό του προγράμματος στο ΠΑΚΕ που αφορά στην Πρακτική Άσκηση (ΠΑ) επιδιώκεται να καταστούν ικανοί οι εκπαιδευόμενοι:

- να σχεδιάζουν και να υλοποιούν σενάρια παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ στο σχολείο, συνδέοντας τις γνώσεις που διδάχθηκαν στο ΠΑΚΕ κατά τη διάρκεια του Γενικού και Ειδικού μέρους με τις εφαρμογές τους για τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας στα μαθήματα του κλάδου τους,
- να παρατηρούν και να αποτυπώνουν τη διδακτική διαδικασία στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών του κλάδου τους στα ΚΣΕ λαμβάνοντας υπόψη τις γνώσεις που διδάχθηκαν στο ΠΑΚΕ κατά τη διάρκεια του Γενικού και Ειδικού μέρους,
- να σχεδιάζουν και να υλοποιούν σενάρια παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών του κλάδου τους στα ΚΣΕ λαμβάνοντας υπόψη τις γνώσεις που διδάχθηκαν στο ΠΑΚΕ κατά τη διάρκεια του Γενικού και Ειδικού μέρους,
- να αναστοχάζονται πάνω στο σχεδιασμό και στις πρακτικές που ακολουθούν για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στο σχολείο και στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών,
- να συνεργάζονται με τους συναδέλφους του κλάδου τους και με τους διδάσκοντες στο ΠΑΚΕ για το σχεδιασμό την υλοποίηση και την κριτική προσέγγιση καινοτομικών σεναρίων,
- να κατανοήσουν ότι η Πρακτική Άσκηση στο ΠΑΚΕ συγκροτείται από τις φάσεις της προετοιμασίας στο ΠΑΚΕ, της εφαρμογής στο σχολείο και στο ΚΣΕ και του αναστοχασμού μετά τις διδασκαλίες οι οποίες αποτελούν μία οργανική ενότητα.

Σύμφωνα με την προκήρυξη τα ΠΑΚΕ επιβλέπουν και υποστηρίζουν την Πρακτική Άσκηση (ΠΑ) των εκπαιδευομένων, η οποία θα περιλαμβάνει 4 διακριτά στοιχεία για τον εκπαιδευόμενο στο ΠΑΚΕ:

- α) παρατηρεί διδασκαλία με αξιοποίηση ΤΠΕ μέσα σε σχολείο,
- β) πραγματοποιεί διδασκαλία σε σχολείο με αξιοποίηση ΤΠΕ,
- γ) παρατηρεί τη διαδικασία της επιμόρφωσης σε ΚΣΕ,
- δ) αναλαμβάνει ορισμένες ώρες επιμόρφωσης σε ΚΣΕ.

Οι λεπτομέρειες του τρόπου υλοποίησης της ΠΑ και των σχετικών καθηκόντων των ΠΑΚΕ την τρέχουσα εκπαιδευτική περίοδο αναφέρονται στη συνέχεια του κειμένου.

Για τη διενέργεια της ΠΑ προβλέπεται η διάθεση 30 ωρών για κάθε εκπαιδευόμενο μέσα στα ΠΑΚΕ, επί πλέον των 350 που διατίθενται για τη διδασκαλία του Γενικού και Ειδικού μέρους. Το κάθε ΠΑΚΕ επιλέγει τους κατάλληλους διδάσκοντες από την ομάδα έργου, όπως και για όλα τα άλλα μαθήματα, οι οποίοι έχουν τις απαιτούμενες γνώσεις και εμπειρίες για να καθοδηγήσουν την προετοιμασία και τη διεξαγωγή της ΠΑ των επιμορφουμένων στο σχολείο και στο ΚΣΕ.

Β Πρακτική στο σχολείο

Στην αρχική προκήρυξη προβλέπεται η παρατήρηση σε σχολεία. Το στοιχείο αυτό της πρακτικής άσκησης διαφοροποιείται με την παρούσα νεώτερη πρόταση γιατί σχετίζεται με την παρουσία των εκπαιδευομένων επιμορφωτών σε διαφορετικό σχολικό περιβάλλον σε ώρες διδασκαλίας, η οποία δεν είναι εφικτή λόγω της μη απόσπασης των εκπαιδευομένων. Η αναγκασία αυτή ρύθμιση εφαρμόζεται και στην περίπτωση των σχολικών συμβούλων για λόγους ομοιογένειας της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Στην αρχή της ΠΑ, όλοι οι εκπαιδευόμενοι του κάθε κλάδου ή τμήματός του θα συνεργαστούν με τον/τους διδάσκοντα/ες τους στο ΠΑΚΕ, οι οποίοι θα αναλάβουν την καθοδήγηση της ΠΑ, θα συζητήσουν τους σκοπούς, τη σημασία και την οργάνωση της ΠΑ, την επιλογή των κατάλληλων θεμάτων διδασκαλίας και των αντίστοιχων ψηφιακών πόρων. Το στάδιο αυτό είναι σημαντικό γιατί οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να κατανοήσουν ότι η ΠΑ στο ΠΑΚΕ δεν αφορά μόνο στη διδασκαλία αλλά συγκροτείται από τις φάσεις της προετοιμασίας στο ΠΑΚΕ, της εφαρμογής στο σχολείο και του αναστοχασμού μετά τις διδασκαλίες πάλι στο ΠΑΚΕ, οι οποίες αποτελούν μία οργανική ενότητα. Επί πλέον ο χρόνος εκτέλεσης της ΠΑ είναι περιορισμένος μεταξύ της έναρξης του σχολικού έτους και της λήξης των εργασιών στο ΠΑΚΕ και συνεπώς η επιλογή των θεμάτων έχει περιορισμούς.

Προτείνεται ο κάθε εκπαιδευόμενος να διδάξει στην τάξη του δύο διακριτές μεταξύ τους ενότητες π.χ. στον κλάδο ΠΕ04 ένας εκπαιδευτικός που διδάσκει σε Γυμνάσιο θα εφαρμόσει ένα σενάριο στη Φυσική και ένα στη Χημεία εναλλακτικά ένα σενάριο στη Β' Γυμνασίου και ένα στη Γ' Γυμνασίου. Στόχος είναι να υλοποιήσουν οι εκπαιδευόμενοι σενάρια με διαφορετικές απαιτήσεις ώστε να εμπλουτίσουν τις εμπειρίες τους. Το κάθε σενάριο θα βασίζεται σε ενότητες οι οποίες αντιστοιχούν σε περισσότερες από μία διδακτικές ώρες. Επισημαίνεται ότι οι εκπαιδευόμενοι μπορεί να αξιοποιούν έτοιμα σενάρια, προτάσεις δραστηριοτήτων κ.λ.π από το εκπαιδευτικό υλικό ή την Ιφιγένεια ή άλλους τόπους αλλά η συμβολή τους στο σχεδιασμό θα πρέπει να είναι διακριτή και να αναφέρουν τις πηγές τους.

Η προετοιμασία των μαθημάτων συνιστάται να γίνεται σε μικρές ομάδες εργασίας π.χ. των 2 μελών, τις οποίες συγκροτούν οι εκπαιδευόμενοι ανάλογα

με τον κλάδο ή/και τη βαθμίδα της οργανικής τους θέσης. Ένας ή περισσότεροι διδάσκοντες έχουν την επίβλεψη συνολικά όλων αυτών των ομάδων ανάλογα με το τμήμα. Αυτό δε σημαίνει ότι ο διδάσκων επιβλέπει συνεχώς μία μόνο ομάδα αλλά μπορεί να συντονίζει περισσότερες, όπως έδειξε η εμπειρία των ΚΣΕ.

Ενδεικτικά η προετοιμασία περιλαμβάνει:

- Επιλογή της ενότητας που θα διδαχθεί ανάλογα με την τάξη, το μάθημα, την ενότητα του ΑΠΣ, η οποία διδάσκεται στα σχολεία κατά τη χρονική περίοδο της πρακτικής άσκησης.
- Διερεύνηση της υλικοτεχνικής υποδομής των σχολείων εφαρμογής των σεναρίων και επίλυση πρακτικών προβλημάτων, εγκατάσταση λογισμικών, τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος, δικτυωμένων netbooks κλπ.
- Σχεδίαση των σεναρίων που θα διδαχθούν από τον κάθε εκπαιδευόμενο και ειδικά ανάλυση του περιεχόμενου, επιλογή των πόρων, διαμόρφωση των στόχων, επιλογή των διδακτικών στρατηγικών που θα εφαρμοσθούν, αποσαφήνιση της προστιθέμενης αξίας των ΤΠΕ, ανάπτυξη δραστηριοτήτων και Φύλλων Εργασίας που θα διατεθούν στους μαθητές, καινοτομίες που εισάγει το σενάριο.
- Ο κάθε εκπαιδευόμενος θα χρησιμοποιήσει στη διδασκαλία του κατά προτεραιότητα διαφορετικούς ψηφιακούς πόρους. Προτείνεται να αξιοποιηθούν, εφόσον είναι δυνατόν, τα περιβάλλοντα στα οποία αναφέρεται και χρησιμοποιεί το υποστηρικτικό υλικό και έχουν διδαχθεί στο ΠΑΚΕ. Για παράδειγμα μπορεί να αξιοποιηθούν λογισμικά όπως Χημεία Β-Γ Γυμνασίου ή το ψηφιακό υλικό που έχει παραχθεί από το Κέντρο Διάδοσης Ελληνικής Γλώσσας.

Επισυνάπτεται στο Παράρτημα Α το Πλαίσιο Σχεδιασμού Σεναρίου (ΠΣΣ) το οποίο μπορεί να λειτουργήσει ως εργαλείο για το σχεδιασμό του σεναρίου, την αποτύπωσή του και στον αναστοχασμό μετά την υλοποίησή του. Το ΠΣΣ μπορεί να προσαρμόζεται στις ειδικές ανάγκες του κάθε κλάδου από τα ΠΑΚΕ. Η προσαρμογή αυτή, αν γίνεται, θα πρέπει να οδηγεί σε εργαλείο αναλυτικού σχεδιασμού σεναρίου έκτασης και ερωτημάτων ανάλογων με το επισυναπτόμενο ΠΣΣ. Παράδειγμα Πλαισίου Σχεδιασμού και Αναφοράς Σχεδιασμού Σεναρίου για τον κλάδο ΠΕ60/70 επισυνάπτεται επίσης στο Παράρτημα Α.

Μετά τις δύο εφαρμογές θα γίνει 3ωρη συνολικά συνάντηση των ομάδων σε κάθε κλάδο και αναστοχασμός στα σενάρια που διδάχθηκαν. Η συζήτηση αυτή έχει τη μορφή εργαστηρίου (workshop) κατά τη διάρκεια του οποίου γίνεται συζήτηση στις ομάδες και στη συνέχεια σε όλο το τμήμα του κλάδου. Οι ομάδες καταθέτουν συμπληρωμένα τα ΠΣΣ, μεταφέρουν την εμπειρία από την εφαρμογή τους στο σχολικό περιβάλλον, συζητούν, μεταξύ άλλων, κριτικά τα θετικά και προβληματικά σημεία από την εφαρμογή τους, την αξιοποίηση και την προστιθέμενη αξία των ΤΠΕ. Ο/οι διδάσκων/οντες οργανώνουν τη συζήτηση, αναδεικνύουν τα γενικά στοιχεία που προκύπτουν

και τα συνδέουν με τις σχετικές θεωρητικές προσεγγίσεις. Μετά το 3ωρο οι εκπαιδευόμενοι παραδίδουν τα ΠΣΣ με παρατηρήσεις και προτάσεις βελτίωσης των σεναρίων.

Ενδεικτικά προτείνεται ότι η γενική εισαγωγική συζήτηση για την ΠΑ η προετοιμασία και η σχεδίαση να αντιστοιχεί σε έξι (6) ώρες διδασκαλίας στο ΠΑΚΕ για κάθε σενάριο δηλαδή 12 ώρες για τα δύο σενάρια και η συνεδρία αναστοχασμού σε τρεις (3) ώρες. Συνολικά ο διδακτικός χρόνος για τους εκπαιδευόμενους υπολογίζεται σε 15 ώρες. Η εφαρμογή στο σχολείο αφορά εργασία του εκπαιδευόμενου εκτός ΠΑΚΕ, δεν συνυπολογίζεται στο διδακτικό χρόνο των 15 ωρών αλλά λαμβάνεται υπόψη ως επιπρόσθετο έργο που εκτελούν οι εκπαιδευόμενοι για αυτό και διατίθεται επαρκής χρόνος για την προετοιμασία τους.

Για τους διδάσκοντες ο χρόνος διδασκαλίας υπολογίζεται ανάλογα με τη συμβολή τους όπως και σε κάθε μάθημα. Αν το ΠΑΚΕ έχει συνυπολογίσει περισσότερους από έναν διδάσκοντα για περιπτώσεις συνδιδασκαλίας, όπως υπήρχε δυνατότητα από την προκήρυξη, τότε είναι φανερό ότι ο χρόνος των διδασκόντων αθροίζεται.

Επί πλέον των πιο πάνω ωρών οι διδάσκοντες την ΠΑ, αν είναι δυνατόν, μπορεί να παρατηρήσουν συνολικά μία η περισσότερες διδασκαλίες των εκπαιδευόμενων στο σχολείο, ώστε να αποκτήσουν ίδια αντίληψη για την εκτέλεσή τους και να μεταφέρουν στο τμήμα τις παρατηρήσεις τους κατά τη φάση του αναστοχασμού. Η δραστηριότητα αυτή επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του ΠΑΚΕ.

Γ. Πρακτική στο ΚΣΕ

Οι δεύτερες 15 ώρες, από τις συνολικές 30, εστιάζονται στην Πρακτική Άσκηση (ΠΑ) στα ΚΣΕ. Η ΠΑ στα ΚΣΕ, σύμφωνα με την προκήρυξη, περιέχει την παρατήρηση μίας διδασκαλίας σε ένα ΚΣΕ και μία διδασκαλία σε ΚΣΕ από τους εκπαιδευόμενους του ΠΑΚΕ. Η οργάνωση της ΠΑ στο ΚΣΕ, που περιγράφεται πιο κάτω, ακολουθεί γενικά την οργάνωση της ΠΑ στο σχολείο με τις απαιτούμενες προσαρμογές.

Όπως και στην ΠΑ για το σχολείο, όλοι οι εκπαιδευόμενοι του κάθε κλάδου θα συνεργαστούν με τον/τους διδάσκοντα/ες τους στο ΠΑΚΕ, οι οποίοι θα αναλάβουν την υποστήριξή τους κατά την προετοιμασία της ΠΑ στο ΚΣΕ. Αρχικά οι εκπαιδευόμενοι θα ενημερωθούν και θα συζητήσουν με τους διδάσκοντες-επιβλέποντες, το χαρακτήρα, τη δομή και την εκπαιδευτική διαδικασία στα ΚΣΕ. Θα ενημερωθούν και θα συζητήσουν σε βάθος για το τι θα πρέπει να παρατηρήσουν και πώς να καταγράψουν τις παρατηρήσεις τους. Επίσης θα συζητηθεί διεξοδικά το θέμα της δικής τους πρακτικής στα ΚΣΕ που αφορά στην επιλογή των θεμάτων, στη συνεργασία με τους επιμορφωτές στα ΚΣΕ, και την κατανομή τους στα διάφορα ΚΣΕ. Η επιλογή των ΚΣΕ γίνεται από τους ίδιους τους εκπαιδευόμενους. Το στάδιο αυτό είναι καθοριστικό γιατί ο χρόνος εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης είναι

περιορισμένος μεταξύ της έναρξης των ΚΣΕ και της λήξης των εργασιών στα ΠΑΚΕ. Η πρώτη αυτή ενότητα στο ΠΑΚΕ διαρκεί τρεις (3) ώρες.

Στο ΚΣΕ θα γίνει μία παρατήρηση της επιμορφωτικής διαδικασίας, η οποία θα περιλαμβάνει μία ολόκληρη ενότητα δηλαδή 3 ώρες. Η παρατήρηση θα πρέπει να είναι στοχευμένη και να οδηγεί σε μία έκθεση από τον εκπαιδευόμενο με παρατηρήσεις και σχόλια.

Επισυνάπτεται το Πλάνο Παρατήρησης Διδασκαλίας (ΠΠΔ) στο Παράρτημα Β. Το ΠΠΔ είναι ημιδομημένη σχάρα η οποία έχει ως στόχο αφενός μεν να εστιάσει την προσοχή του εκπαιδευόμενου στο ΠΑΚΕ σε σημαντικά στοιχεία της διδασκαλίας – επιμόρφωσης στο ΚΣΕ και αφετέρου να τον προτρέψει να τα αποτυπώσει. Το ΠΠΔ μπορεί να προσαρμόζεται στις ειδικές ανάγκες του κάθε κλάδου από τα ΠΑΚΕ. Η προσαρμογή αυτή, αν γίνεται, θα πρέπει να οδηγεί σε ημιδομημένη σχάρα έκτασης και ερωτημάτων ανάλογων με το επισυναπτόμενο ΠΠΔ.

Οι παρατηρήσεις των μαθημάτων στο ΚΣΕ και οι διδασκαλίες γίνονται μετά από συνεννόηση με το επιμορφωτή στα ΚΣΕ, και απευθύνονται στους επιμορφούμενους του αντίστοιχου κλάδου που παρακολουθούν το ΚΣΕ. Οι εκπαιδευόμενοι - παρατηρητές συζητούν το μάθημα με τον επιμορφωτή του ΚΣΕ καθώς και με τους επιμορφούμενους των ΚΣΕ ώστε να διαμορφώσουν μία ολοκληρωμένη αντίληψη.

Οι εκπαιδευόμενοι επιστρέφουν στο ΠΑΚΕ και συζητούν τις εμπειρίες τους στα τμήματά τους σε ένα δεύτερο τρίωρο το οποίο οργανώνεται σε μορφή «εργαστηρίου» (workshop), όπως και στην περίπτωση της ΠΑ στο σχολείο. Στο πρώτο μέρος αυτού του αναστοχαστικού «εργαστηρίου» οι εκπαιδευόμενοι παρουσιάζουν στις ομάδες τα ΠΠΔ, συζητούν τις διαπιστώσεις τους, τα σημεία προβληματισμού για τη διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας στα ΚΣΕ, το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή των επιμορφούμενων στα ΚΣΕ συναδέλφων. Στη συνέχεια η συζήτηση γίνεται σε όλο το τμήμα όπου όλοι μαζί ανταλλάσσουν προβληματισμούς που αφορούν στην επιμορφωτική διαδικασία και τη διδασκαλία του γνωστικού αντικείμενου στο ΚΣΕ, το γενικότερο τρόπο συμπεριφοράς και αντίδρασης των επιμορφούμενων στα ΚΣΕ, την εκτίμησή τους για την εφαρμογή των αρχών επιμόρφωσης ενηλίκων καθώς και προτάσεις βελτίωσης της επιμορφωτικής - διδακτικής διαδικασίας που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν στα ΚΣΕ.

Τις επόμενες έξι (6) ώρες οι εκπαιδευόμενοι, σε συνεργασία με τον/ τους διδάσκοντα/ες, σχεδιάζουν στο ΠΑΚΕ τις διδασκαλίες τους για το ΚΣΕ. Οι διδασκαλίες μπορεί να αφορούν σε θέματα θεωρίας ή σε παρουσίαση ψηφιακών πόρων και στην παιδαγωγική τους αξιοποίηση. Η επιλογή του θέματος και οι διδασκαλίες γίνονται μετά από συνεννόηση με τον επιμορφωτή στο ΚΣΕ και απευθύνονται στους επιμορφούμενους στα ΚΣΕ εκπαιδευτικούς του αντίστοιχου κλάδου.

Η προετοιμασία των μαθημάτων συνιστάται να γίνεται σε μικρές ομάδες εργασίας π.χ. των 2 μελών, τις οποίες συγκροτούν οι εκπαιδευόμενοι. Ένας ή περισσότεροι διδάσκοντες έχουν την επίβλεψη συνολικά όλων αυτών των ομάδων ανάλογα με το τμήμα. Αυτό δε σημαίνει ότι ο διδάσκων επιβλέπει

συνεχώς μία μόνο ομάδα αλλά μπορεί να συντονίζει περισσότερες. Ενδεικτικά η προετοιμασία περιλαμβάνει:

- Επιλογή της ενότητας που θα διδαχθεί ανάλογα με το τμήμα, η οποία διδάσκεται στα ΚΣΕ κατά τη χρονική περίοδο της ΠΑ.
- Σχεδίαση των σεναρίων που θα διδαχθούν από τον κάθε εκπαιδευόμενο και ειδικά ανάλυση του περιεχόμενου, επιλογή των πόρων, διαμόρφωση των στόχων, επιλογή των διδακτικών στρατηγικών που θα εφαρμοσθούν, αποσαφήνιση της προστιθέμενης αξίας των ΤΠΕ, ανάπτυξη δραστηριοτήτων για τους επιμορφούμενους στα ΚΣΕ.

Επισυνάπτεται στο Παράρτημα Γ το κατάλληλα προσαρμοσμένο για το ΚΣΕ Πλαίσιο Σχεδιασμού Σεναρίου (ΠΣΣ) το οποίο μπορεί να λειτουργήσει ως εργαλείο για το σχεδιασμό της διδασκαλίας, την αποτύπωσή της, τον αναστοχασμό στην υλοποίησή της και προτάσεις βελτίωσης. Το ΠΣΣ μπορεί να προσαρμόζεται στις ειδικές ανάγκες του κάθε κλάδου από τα ΠΑΚΕ. Η προσαρμογή αυτή, αν γίνεται, θα πρέπει να οδηγεί σε εργαλείο αναλυτικού σχεδιασμού σεναρίου έκτασης και ερωτημάτων ανάλογων με το επισυναπτόμενο ΠΣΣ.

Οι εκπαιδευόμενοι επιστρέφουν στα τμήματά τους στο ΠΑΚΕ και συζητούν τις εμπειρίες τους στο ΚΣΕ σε ένα 3ωρο το οποίο οργανώνεται σε μορφή «εργαστηρίου» (workshop), όπως και στην περίπτωση της ΠΑ στο σχολείο. Στο πρώτο μέρος αυτού του αναστοχαστικού «εργαστηρίου» οι εκπαιδευόμενοι παρουσιάζουν στις ομάδες τα ΠΠΔ, συζητούν τις διαπιστώσεις τους, τα σημεία προβληματισμού για τη διεξαγωγή της επιμορφωτικής διαδικασίας στα ΚΣΕ, το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή των συναδέλφων – επιμορφουμένων. Στη συνέχεια η συζήτηση γίνεται σε όλο το τμήμα όπου όλοι μαζί ανταλλάσσουν προβληματισμούς που αφορούν στη διδασκαλία του γνωστικού αντικείμενου στα ΚΣΕ, το γενικότερο τρόπο συμπεριφοράς και αντίδρασης των επιμορφουμένων στα ΚΣΕ, την εκτίμησή τους για την εφαρμογή των αρχών επιμόρφωσης ενηλίκων και τη σύνδεση με τις θεωρητικές γνώσεις που απέκτησαν στο ΠΑΚΕ καθώς και προτάσεις βελτίωσης της διδακτικής διαδικασίας που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν στα ΚΣΕ.

Στη συνέχεια γίνεται μια ανατροφοδότηση πάνω στα όσα απεκόμισαν οι εκπαιδευόμενοι από τα διαφορετικά ΚΣΕ στα οποία βρέθηκαν και από τα όσα απεκόμισαν κυρίως μέσα από την εμπειρία της διδασκαλίας σε συναδέλφους.

Η παρατήρηση και η διδασκαλία των εκπαιδευόμενων μέσα στο ΚΣΕ αφορά εργασία τους εκτός ΠΑΚΕ και δεν συνυπολογίζεται στο διδακτικό χρόνο των 15 ωρών, αλλά λαμβάνεται υπόψη ως επιπρόσθετο έργο που εκτελούν οι εκπαιδευόμενοι για αυτό και διατίθεται επαρκής χρόνος για την προετοιμασία τους.

Δ. Οι ΠΕ19/20 στα ΚΣΕ

Επειδή δεν έχει προηγηθεί προηγούμενη περίοδος επιμόρφωσης επιμορφωτών είναι προφανές ότι δεν υπάρχουν αντίστοιχα τμήματα του κλάδου τους στα ΚΣΕ για τους εκπαιδευτικούς πληροφορικής (ΠΕ-19/20). Στην περίπτωση αυτή οι διδασκαλίες που θα υλοποιηθούν στα ΚΣΕ σχεδιάζεται να αφορούν σε θέμα θεωρίας γενικού μέρους ή σε μία διαθεματική προσέγγιση. Οι ΠΕ19/20 θα μπορούσαν να διδάξουν θέματα θεωρίας σε οιαδήποτε ΚΣΕ Β/θμιας ή και Α/βαθμιας δεδομένου ότι το θεωρητικό μέρος είναι κοινό καθώς και να αξιοποιήσουν ψηφιακούς πόρους ή λογισμικά όπως π.χ. το Cabri, εφόσον τα έχουν διδαχτεί.

Ε. Φάκελος πρακτικής

Κάθε εκπαιδευόμενος παραδίδει φάκελο που περιλαμβάνει:

- Τα αρχικά σενάρια εκκίνησης, εμπλουτισμένο με σχόλια από τη διδασκαλία στο σχολείο δηλαδή συμπληρωμένα τα ΠΣΣ καθώς και το συνοδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε στη διδασκαλία π.χ. Φύλλα Εργασίας.
- Την αποτύπωση της παρατήρησης δηλαδή συμπληρωμένα τα ΠΠΔ και οιοδήποτε σχετικό συνοδευτικό υλικό π.χ υλικό που διατέθηκε στους επιμορφούμενους στα ΚΣΕ.
- Τα αρχικά σενάρια εκκίνησης, εμπλουτισμένα με σχόλια από τη διδασκαλία στο ΚΣΕ δηλαδή συμπληρωμένα τα ΠΣΣ για το ΚΣΕ καθώς και το συνοδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε στη διδασκαλία π.χ. Φύλλα Εργασίας.

Ζ. Αξιολόγηση

Σύμφωνα με την εγκύκλιο για την αξιολόγηση, η πρακτική άσκηση την οποία θα πραγματοποιήσουν οι εκπαιδευόμενοι στα ΠΑΚΕ είναι υποχρεωτική, δηλαδή ανεξάρτητα από το αν οι εκπαιδευόμενοι συγκεντρώσουν βαθμολογία μεγαλύτερη από τη βάση, δε μπορούν να πιστοποιηθούν ως επιμορφωτές αν δεν έχουν πραγματοποιήσει ένα μέρος τουλάχιστον από την πρακτική άσκηση σε σχολική τάξη και σε ΚΣΕ. Για την παρακολούθηση της πρακτικής άσκησης, κάθε εκπαιδευόμενος εποπτεύεται από έναν διδάσκοντα, ο οποίος απονέμει ένα βαθμό έως 5 μονάδες για την πρακτική άσκηση στη σχολική τάξη και ένα βαθμό έως 5 μονάδες για την πρακτική άσκηση στα ΚΣΕ.

Η βαθμολογία θα βασίζεται στην αξιολόγηση των φακέλων της πρακτικής στο σχολείο και στο ΚΣΕ από τους διδάσκοντες -επιβλέποντες.

Η. Η πρακτική όταν δεν υπάρχει ΚΣΕ

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει δυνατότητα Πρακτικής Άσκησης σε ΚΣΕ θα γίνονται αλληλοδιδασκαλίες στο ΠΑΚΕ από τους εκπαιδευόμενους. Επειδή η διδακτική διαδικασία μεταφέρεται από το ΚΣΕ μέσα στο ΠΑΚΕ, οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν πολλαπλούς ρόλους δηλαδή διδάσκοντα - επιμορφωτή, παρατηρητή και επιμορφούμενου.

Η παρατήρηση, η χρονική έκταση της διδασκαλίας καθώς και ο αριθμός τους εξαρτάται από το αριθμό των μελών του τμήματος ο οποίος διαφέρει ανάλογα με τον κλάδο και το ΠΑΚΕ π.χ. υπάρχουν τμήματα από 5 μέχρι 20 εκπαιδευόμενους. Σε κάθε περίπτωση ένας εκπαιδευόμενος θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να κάνει μία τουλάχιστον παρουσίαση – διδασκαλία στους συναδέλφους/σες, να καταθέσει το αντίστοιχο ΠΣΣ καθώς και να κάνει μία τουλάχιστον δομημένη παρατήρηση και να καταθέσει το αντίστοιχο ΠΠΣ.

Τα θέματα θα πρέπει να προκαλούν το ενδιαφέρον των συναδέλφων τους και να σχετίζονται με την ύλη των ΚΣΕ. Ένα σενάριο αλληλοδιδασκαλίας μπορεί να αφορά σε θεωρητικό θέμα ή στην παιδαγωγική αξιοποίηση ψηφιακών πόρων.

**Παράρτημα Α: Πλαίσιο Σχεδιασμού και Αναφοράς
Σεναρίου (στο σχολείο)**

ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Α' ΜΕΡΟΣ. ΣΧΕΔΙΑΣΗ

1. Τίτλος σεναρίου

Γράψτε ένα τίτλο για το σενάριο σας

2. Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές

Αναφέρετε το γνωστικό αντικείμενο. Σε περίπτωση κατά την οποία προτείνετε διαθεματικό σενάριο, αναφέρετε ποια γνωστικά αντικείμενα ή γνωστικές περιοχές εμπλέκονται στο σενάριο.

3. Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών

Αναφέρετε προηγούμενες γνώσεις που πρέπει να έχουν διδαχθεί οι μαθητές.

4. Στόχοι

Διατυπώστε με σαφήνεια τους στόχους του σεναρίου σας.

Οι στόχοι μπορεί να είναι γνωστικοί, όπως κατανόηση εννοιών, μπορεί να αναφέρονται σε δεξιότητες, όπως η χρήση συγκεκριμένων λογισμικών, η αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο, σε στάσεις ως προς τις ΤΠΕ ή τα συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα όπως μαθηματικά κ.α.

5. Απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή

Αναφέρετε την υλικοτεχνική υποδομή που είναι απαραίτητη για την υλοποίηση του σεναρίου και ειδικά την επιλογή των ψηφιακών πόρων. Αιτιολογείστε την επιλογή τους.

6. Διάρκεια

Πόσες διδακτικές ώρες απαιτούνται για την υλοποίηση του σεναρίου σας;

7. Ανάλυση του περιεχόμενου

Αναφέρετε ποιες είναι οι κυριότερες νέες γνώσεις που θα διδαχθούν στους μαθητές και ποια είναι κρίσιμα στοιχεία τους

8. Εναλλακτικές αντιλήψεις των μαθητών

Αναφέρετε τις αντιλήψεις – αναπαραστάσεις των μαθητών. Από πού τις γνωρίζετε; Από τη βιβλιογραφία, από διερεύνηση που θα κάνετε, από προηγούμενη εμπειρία σας; Οι αντιλήψεις αξιοποιούνται για το σχεδιασμό κατάλληλων δραστηριοτήτων;

9. Συσχετισμός με το Αναλυτικό Πρόγραμμα

Η ανάπτυξη του σεναρίου ακολουθεί το Α.Π.; Αν ΟΧΙ, σε ποια σημεία και γιατί;

Για τις προτεινόμενες αλλαγές ή/και προσθήσεις να αναφέρετε τη σχετική βιβλιογραφία.

10. Οργάνωση τάξης

Εξηγήστε και αιτιολογείστε πως θα οργανώσετε την τάξη σας ώστε να χρησιμοποιηθούν επαρκώς οι ψηφιακοί πόροι (π.χ. οργάνωση σε ομάδες, κάθε παιδί σε ένα υπολογιστή, χρήση ενός μόνου υπολογιστή στην τάξη, εκτέλεση πειραμάτων από ομάδες κλπ).

Εμπλέκονται οι μαθητές στη χρήση του λογισμικού; Αναφέρετε αν οι μαθητές είναι εξοικειωμένοι με τους ψηφιακούς πόρους που θα χρησιμοποιήσετε και αν όχι πώς το αντιμετωπίζετε.

11. Διδακτικές προσεγγίσεις και στρατηγικές

Αναφέρετε και αιτιολογείστε τις βασικές διδακτικές προσεγγίσεις και τεχνικές που θα εφαρμόσετε καθώς και τη σχέση τους με τις σύγχρονες θεωρίες για τη διδασκαλία σ' αυτήν την περιοχή.

12. Περιγραφή σεναρίου

Περιγράψτε με σαφήνεια την εισαγωγή και την εξέλιξη τη διδακτικής διαδικασίας, τις ενέργειες του εκπαιδευτικού καθώς και τη συναρμογή τους με τις ενέργειες των μαθητών, τις δυσκολίες των μαθητών, τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες και τη συνάφεια με τους διδακτικούς στόχους. Τεκμηριώστε την προστιθέμενη παιδαγωγικά αξία από την χρήση των ψηφιακών πόρων.

13. Φύλλα εργασίας

Χρησιμοποιούνται Φ.Ε.; Εκτός ή εντός λογισμικού; Αν ΝΑΙ, περιγράψτε επαρκώς τα βασικά σημεία τους και τη σύνδεση με τους στόχους ;

14. Αξιολόγηση των μαθητών

Ποιες μεθόδους θα χρησιμοποιήσετε για να αξιολογήσετε τους μαθητές σας;

15. Προβλέπεται εργασία στο σπίτι;

Αν ΝΑΙ, ποιες οι αναμενόμενες ενέργειες των μαθητών σας και ποια τα αναμενόμενα οφέλη;

16. Πρόσθετες πληροφορίες

Σημειώστε πρόσθετες πληροφορίες που θεωρείτε αναγκαίες. Επιπλέον να αναφέρετε και τις βιβλιογραφικές πηγές σας.

Β' ΜΕΡΟΣ. ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Μετά την υλοποίηση του Σεναρίου και τη συζήτηση στο τμήμα του ΠΑΚΕ, να γράψετε τα ακόλουθα:

1. Υλοποιήθηκε το σενάριο σύμφωνα με το σχεδιασμό και τους στόχους του;
2. Προκάλεσε το ενδιαφέρον των μαθητών;
3. Συμμετείχαν οι μαθητές ενεργητικά στη διδακτική διαδικασία;
4. Ποιες δυσκολίες παρουσιάστηκαν;
5. Αν σχεδιάζατε πάλι το σενάριο θα το αλλάζατε όλο ή επί μέρους στοιχεία του και ποια; Αιτιολογείστε και γράψτε τα αναλυτικά.
6. Σε τι σας ωφέλησε ως εκπαιδευτικό ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και ο αναστοχασμός στο σενάριο;

ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ ΠΕ60/70

Α' ΜΕΡΟΣ. ΣΧΕΔΙΑΣΗ

Προτείνεται ένα μοντέλο σχεδίασης εκπαιδευτικού σεναρίου σε επτά φάσεις (σχήμα 1).

Φάση Α. Το διδακτικό αντικείμενο του εκπαιδευτικού σεναρίου

Φάση Β. Οι εναλλακτικές αντιλήψεις (αναπαραστάσεις, ιδέες, κλπ.) των μαθητών

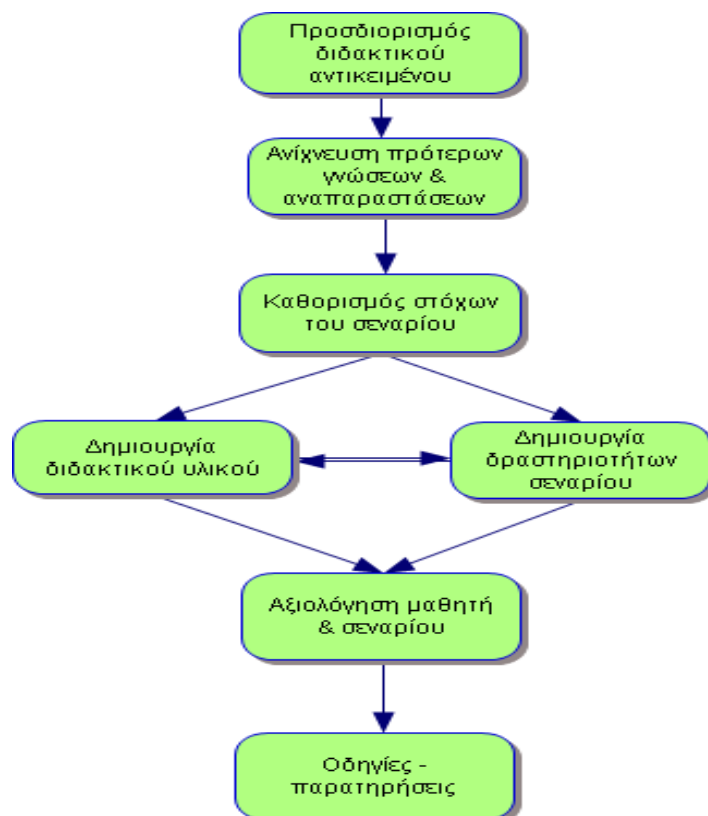
Φάση Γ. Στόχοι του εκπαιδευτικού σεναρίου

Φάση Δ. Διδακτικό υλικό και απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή για το σενάριο

Φάση Ε. Περιγραφή και δραστηριότητες υλοποίησης σεναρίου

Φάση ΣΤ. Αξιολόγηση των μαθητών και του σεναρίου

Φάση Ζ. Πρόσθετες πληροφορίες

Σχήμα 1: οι επτά φάσεις σχεδίασης εκπαιδευτικού σεναρίου

Φάση Α. Το διδακτικό αντικείμενο του εκπαιδευτικού σεναρίου

Στη φάση αυτή πρέπει να προσδιορίσετε το διδακτικό αντικείμενο του σεναρίου (τίτλος, τάξη, εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές, διάρκεια, γνωστικά προαπαιτούμενα, συσχετισμός με το αναλυτικό πρόγραμμα, κλπ.).

A1: τίτλος σεναρίου

Γράψτε ένα τίτλο για το σενάριό σας

A2. Δημιουργός του σεναρίου

Γράψτε το όνομα ή τα ονόματα των δημιουργών του σεναρίου

A3. Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές

Αναφέρετε το γνωστικό αντικείμενο. Σε περίπτωση κατά την οποία προτείνετε διαθεματικό σενάριο, αναφέρετε ποια γνωστικά αντικείμενα ή γνωστικές περιοχές εμπλέκονται στο σενάριο.

A4. Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών

Αναφέρετε τις προαπαιτούμενες γνώσεις που πρέπει να έχουν διδαχθεί οι μαθητές σε σχέση με το γνωστικό αντικείμενο.

Αναφέρετε τις προαπαιτούμενες γνώσεις που πρέπει να έχουν οι μαθητές σε σχέση με τα εκπαιδευτικά υπολογιστικά περιβάλλοντα που θα χρησιμοποιηθούν στο σενάριο.

A5. Διάρκεια

Πόσες διδακτικές ώρες απαιτούνται για την υλοποίηση του σεναρίου σας;

A6. Συσχετισμός με το Αναλυτικό Πρόγραμμα

Η ανάπτυξη του σεναρίου ακολουθεί το Αναλυτικό Πρόγραμμα (Α.Π.); Εάν ΟΧΙ, αναφέρετε σε ποια σημεία δεν το ακολουθεί και γιατί;

A7. Ανάλυση του περιεχομένου

Αναφέρετε ποιες είναι οι κυριότερες νέες γνώσεις που θα διδαχθούν στους μαθητές και ποια είναι κρίσιμα στοιχεία τους.

Φάση Β. Οι εναλλακτικές αντιλήψεις (αναπαραστάσεις, ιδέες, κλπ.) των μαθητών

Αναφέρετε τις εναλλακτικές αντιλήψεις, τις ιδέες και τις αναπαραστάσεις των μαθητών καθώς και τις πιθανές δυσκολίες της σκέψης τους σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο. Από πού τις γνωρίζετε; Από τη βιβλιογραφία, από διερεύνηση που θα κάνετε, από προηγούμενη εμπειρία σας;

Οι αντιλήψεις αξιοποιούνται για το σχεδιασμό κατάλληλων δραστηριοτήτων (βλέπε φάση Ε);

Φάση Γ. Στόχοι του εκπαιδευτικού σεναρίου

Διατυπώστε με σαφήνεια τους στόχους του σεναρίου σας.

Οι στόχοι μπορεί να είναι γνωστικοί, όπως κατανόηση εννοιών, μπορεί να αναφέρονται σε δεξιότητες, όπως η χρήση συγκεκριμένων λογισμικών, η αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο, σε στάσεις ως προς τις ΤΠΕ ή τα συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα όπως μαθηματικά κ.α.

Φάση Δ. Διδακτικό υλικό και απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή για το σενάριο

Στη φάση αυτή πρέπει να περιγράψετε το απαιτούμενο διδακτικό υλικό και την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή για την υλοποίηση του σεναρίου.

Δ1. Υλικοτεχνική υποδομή

Αναφέρετε την υλικοτεχνική υποδομή που είναι απαραίτητη για την υλοποίηση του σεναρίου και ειδικά την επιλογή των ψηφιακών πόρων. Αιτιολογείστε την επιλογή τους.

Δ2. Διδακτικό υλικό

Αναφέρετε το διδακτικό υλικό που θα χρησιμοποιήσετε. Θα αναπτύξετε νέο διδακτικό υλικό (έντυπο, ψηφιακό, κλπ.); Εάν ναι ποιο; Αιτιολογείστε την επιλογή σας.

Φάση Ε. Περιγραφή και δραστηριότητες υλοποίησης σεναρίου

Στη φάση αυτή περιγράφεται το σενάριο και αναπτύσσονται (εάν απαιτείται) τα φύλλα εργασίας για τους μαθητές. Ειδικότερα, περιγράφεται η οργάνωση και η πορεία της διδασκαλίας στη βάση κατάλληλων **δραστηριοτήτων υλοποίησης** του εκπαιδευτικού σεναρίου στην τάξη (οργάνωση τάξης, διδακτικές προσεγγίσεις και στρατηγικές, αξιοποίηση της προστιθέμενης αξίας των ΤΠΕ στη μαθησιακή διαδικασία, φύλλα εργασίας, κλπ.)

Ε1. Οργάνωση τάξης

Εξηγήστε και αιτιολογείστε πως θα οργανώσετε την τάξη σας ώστε να χρησιμοποιηθούν επαρκώς οι ψηφιακοί πόροι (π.χ. οργάνωση σε ομάδες, κάθε παιδί σε ένα υπολογιστή, χρήση ενός μόνου υπολογιστή στην τάξη, εκτέλεση πειραμάτων από ομάδες κλπ).

Εμπλέκονται οι μαθητές στη χρήση του λογισμικού; Αναφέρετε αν οι μαθητές είναι εξοικειωμένοι με τους ψηφιακούς πόρους που θα χρησιμοποιήσετε και αν όχι πώς το αντιμετωπίζετε.

Ε2. Διδακτικές προσεγγίσεις και στρατηγικές

Αναφέρετε και αιτιολογείστε τις βασικές διδακτικές προσεγγίσεις και στρατηγικές που θα εφαρμόσετε καθώς και τη σχέση τους με τις σύγχρονες θεωρίες για τη διδασκαλία σ' αυτήν την περιοχή.

Ε3. Περιγραφή δραστηριοτήτων σεναρίου

Περιγράψτε με σαφήνεια την εισαγωγή και την εξέλιξη τη διδακτικής διαδικασίας, τις ενέργειες του εκπαιδευτικού καθώς και τη συναρμογή τους με τις ενέργειες των μαθητών, τις δυσκολίες των μαθητών, τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες και τη συνάφεια με τους διδακτικούς στόχους. Τεκμηριώστε την προστιθέμενη παιδαγωγικά αξία από την χρήση των ψηφιακών πόρων και των υπολογιστικών εκπαιδευτικών περιβαλλόντων.

Ε4. Φύλλα εργασίας

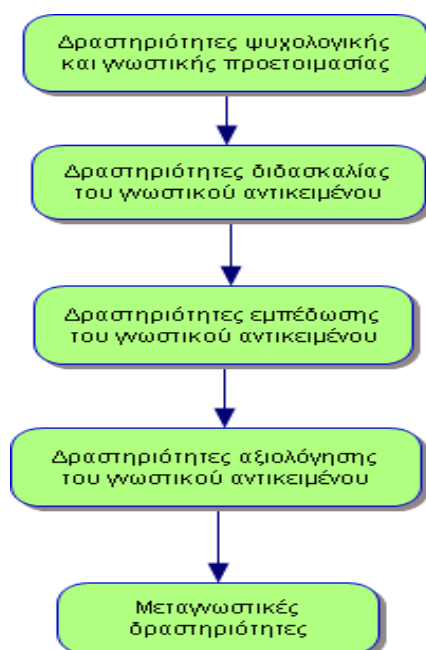
Χρησιμοποιούνται Φύλλα Εργασίας (Φ.Ε.); Εκτός ή εντός λογισμικού; Αν ΝΑΙ, περιγράψτε επαρκώς τα βασικά σημεία τους και τη σύνδεση με τους στόχους του σεναρίου.

Ε5. Δραστηριότητες υλοποίησης του εκπαιδευτικού σεναρίου στην τάξη

Κάθε εκπαιδευτικό σενάριο υλοποιείται μέσω ενός συνόλου δραστηριοτήτων μέσα στην τάξη (σχήμα 2).

Οι δραστηριότητες του σεναρίου συνήθως προτείνονται στους μαθητές με τη μορφή φύλλων εργασίας¹. Οι δραστηριότητες αυτές μπορεί να χωριστούν σε πέντε τουλάχιστον διαφορετικές κατηγορίες:

- α) Δραστηριότητες ψυχολογικής και γνωστικής προετοιμασίας
- β) Δραστηριότητες διδασκαλίας του γνωστικού αντικειμένου
- γ) Δραστηριότητες εμπέδωσης του γνωστικού αντικειμένου
- δ) Δραστηριότητες αξιολόγησης του γνωστικού αντικειμένου
- ε) Μεταγνωστικές δραστηριότητες

Σχήμα 2: δραστηριότητες υλοποίησης εκπαιδευτικού σεναρίου

1. Δραστηριότητες ψυχολογικής και γνωστικής προετοιμασίας

Αναφέρετε πως γίνεται η διαμόρφωση κατάλληλου συναισθηματικού κλίματος στην τάξη, η διαμόρφωση κινήτρου για το μάθημα, η ενημέρωση για τον σκοπό και τους στόχους του μαθήματος καθώς και η αποτίμηση της

¹ Ένα εκπαιδευτικό σενάριο περιέχει τουλάχιστον ένα φύλλο εργασίας. Συνήθως όμως περιέχει περισσότερα του ενός φύλλα εργασίας.

υπάρχουσας γνώσης, η ανίχνευση των γνωστικών δυσκολιών και των αναπαραστάσεων των μαθητών.

2. Διδακτικές στρατηγικές για τη διδασκαλία του γνωστικού αντικειμένου

Αναφέρετε τις προτεινόμενες διδακτικές στρατηγικές και βοήθειες που περιέχει το σενάριο για τη διδασκαλία του γνωστικού αντικειμένου. Αιτιολογείστε τους λόγους για τους οποίους επιλέξατε τις εν λόγω διδακτικές στρατηγικές και πως εντάσσονται στο ή στα φύλλα εργασίας. Αναφέρετε που εμπλέκονται και πως τα χρησιμοποιούμενα υπολογιστικά περιβάλλοντα.

3. Δραστηριότητες εμπέδωσης

Αναφέρετε ποιες είναι οι δραστηριότητες εμπέδωσης και πως εντάσσονται στο φύλλο εργασίας. Χρησιμοποιείται το λογισμικό σε δραστηριότητες εμπέδωσης και εάν ναι, πώς;

4. Δραστηριότητες αξιολόγησης

Αναφέρετε ποιες είναι οι δραστηριότητες αξιολόγησης και πως εντάσσονται στο φύλλο εργασίας. Χρησιμοποιείται λογισμικό σε δραστηριότητες αξιολόγησης και εάν ναι, πώς;

5. Μεταγνωστικές δραστηριότητες

Απαιτούνται μεταγνωστικές δραστηριότητες; Εάν ναι, αναφέρετε ποιες είναι και πως εντάσσονται στο φύλλο εργασίας. Χρησιμοποιείται εκπαιδευτικό λογισμικό σε μεταγνωστικές δραστηριότητες και εάν ναι, πώς;

Φάση ΣΤ. Αξιολόγηση των μαθητών και του σεναρίου

ΣΤ1. Αξιολόγηση των μαθητών

Ποιες μεθόδους θα χρησιμοποιήσετε για να αξιολογήσετε τους μαθητές σας; Προβλέπεται εργασία στο σπίτι; Αν ΝΑΙ, ποιες οι αναμενόμενες ενέργειες των μαθητών σας και ποια τα αναμενόμενα οφέλη;

ΣΤ2. Αξιολόγηση του σεναρίου

Ποιες μεθόδους θα χρησιμοποιήσετε για να αξιολογήσετε το σενάριο;

Φάση Ζ. Πρόσθετες πληροφορίες

Σημειώστε πρόσθετες πληροφορίες και οδηγίες για τους εκπαιδευτικούς που θεωρείτε αναγκαίες. Υπάρχουν πιθανές επεκτάσεις του σεναρίου και εάν ναι, ποιες;

Επιπλέον να αναφέρετε τις βιβλιογραφικές πηγές σας.

Β' ΜΕΡΟΣ. ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Μετά την υλοποίηση του Σεναρίου και τη συζήτηση στο τμήμα του ΠΑΚΕ, να γράψετε τα ακόλουθα:

1. Υλοποιήθηκε το σενάριο σύμφωνα με το σχεδιασμό και τους στόχους του;
2. Προκάλεσε το ενδιαφέρον των μαθητών;
3. Συμμετείχαν οι μαθητές ενεργητικά στη διδακτική διαδικασία;
4. Ποιες δυσκολίες παρουσιάστηκαν;
5. Αν σχεδιάζατε πάλι το σενάριο θα το αλλάζατε όλο ή επί μέρους στοιχεία του και ποια; Αιτιολογείστε και γράψτε τα αναλυτικά.
6. Σε τι σας ωφέλησε ως εκπαιδευτικό ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και ο αναστοχασμός στο σενάριο;

**Παράρτημα Β: Πλάνο Παρατήρησης Διδασκαλίας στο
ΚΣΕ**

ΠΛΑΝΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΤΟ ΚΣΕ

1. Θέμα της ενότητας

Αναφέρετε το γνωστικό αντικείμενο της ενότητας, τη σχέση της με το ΑΠΣ και το υλικό του ΚΣΕ.

Ποιες ήταν οι κυριότερες νέες γνώσεις που διαπραγματεύθηκε ο επιμορφωτής και οι επιμορφούμενοι;

2. Επίπεδο επιμορφούμενων

Ήταν προσαρμοσμένο το μάθημα στο επίπεδο των επιμορφούμενων;

Διέκρινες διαφορετικά επίπεδα επιμορφούμενων ως προς την χρήση ΤΠΕ;

Διέκρινες κάποιες παρανοήσεις από τους επιμορφούμενους;

3. Στόχοι

Γράψτε ποιοι ήταν οι στόχοι της διδασκαλίας όλης της ενότητας

4. Υλικοτεχνική υποδομή

Χρησιμοποιήθηκαν και επιπλέον ψηφιακοί πόροι εκτός από τους εγκατεστημένους στο ΚΣΕ;

5. Οργάνωση του τμήματος

Αναφέρετε πώς ήταν οργανωμένο το τμήμα κατά τη διάρκεια της διδακτικής διαδικασίας και αν συμμετείχαν οι επιμορφούμενοι στη χρήση των ψηφιακών πόρων.

6. Διδακτικές προσεγγίσεις και στρατηγικές

Αναφέρετε και σχολιάστε τις βασικές διδακτικές προσεγγίσεις και τεχνικές που εφαρμόστηκαν, τη σχέση τους με τις σύγχρονες θεωρίες για τη διδασκαλία σε αυτή τη γνωστική περιοχή και τις αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων. Αιτιολογείστε.

7. Περιγραφή της διδακτικής διαδικασίας

Περιγράψτε με σαφήνεια την εισαγωγή και την εξέλιξη της διδακτικής διαδικασίας, τις ενέργειες του επιμορφωτή, τη σχέση τους με τις ενέργειες των επιμορφούμενων, τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες, τη συμμετοχή των επιμορφούμενων, τις δυσκολίες τους.

8. Ενδιαφέρον

Αναφέρετε και αιτιολογείστε αν υπήρχε ενδιαφέρον από τους επιμορφούμενους.

9. Συμπεράσματα

Αναφέρετε και αιτιολογείστε, θετικά και προβληματικά στοιχεία.

Συμπερασματικά πώς πιστεύετε ότι υλοποιήθηκε η διδακτική διαδικασία ;

10. Προτάσεις

Διατυπώστε προτάσεις βελτίωσης της διδακτικής διαδικασίας, που θα τις θα εφαρμόζατε ως επιμορφωτής.

**Παράρτημα Γ: Πλαίσιο Σχεδιασμού και Αναφοράς
Σεναρίου στο ΚΣΕ**

ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Α' ΜΕΡΟΣ. ΣΧΕΔΙΑΣΗ

1. Τίτλος σεναρίου

Γράψτε ένα τίτλο για το σενάριο σας

2. Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές

Αναφέρετε το γνωστικό αντικείμενο.

3. Προαπαιτούμενες γνώσεις των επιμορφούμενων

Αναφέρετε προηγούμενες γνώσεις που πρέπει να έχουν διδαχθεί οι επιμορφούμενοι για τις ΤΠΕ.

4. Στόχοι

Διατυπώστε με σαφήνεια τους στόχους του σεναρίου σας.

Οι στόχοι μπορεί να είναι γνωστικοί, όπως κατανόηση εννοιών, μπορεί να αναφέρονται σε δεξιότητες, όπως η χρήση συγκεκριμένων λογισμικών, η αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο, σε στάσεις ως προς τις ΤΠΕ η συνεργασία μεταξύ των επιμορφούμενων κ.α.

5. Απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή

Αναφέρετε την υλικοτεχνική υποδομή που είναι απαραίτητη για την υλοποίηση του σεναρίου και ειδικά την επιλογή των ψηφιακών πόρων. Αιτιολογείστε την επιλογή τους.

6. Διάρκεια

Πόσες διδακτικές ώρες απαιτούνται για την υλοποίηση του σεναρίου σας;

7. Ανάλυση του περιεχόμενου

Αναφέρετε ποιες είναι οι κυριότερες νέες γνώσεις που θα διδαχθούν στους επιμορφούμενους και ποια είναι κρίσιμα στοιχεία τους

8. Συσχετισμός με το υλικό των ΚΣΕ

Η ανάπτυξη του σεναρίου ακολουθεί το υλικό και το ΑΠΣ των ΚΣΕ .; Αν ΟΧΙ, σε ποια σημεία και γιατί;

Για τις προτεινόμενες αλλαγές ή/και προσθήσεις να αναφέρετε τη σχετική βιβλιογραφία.

9. Οργάνωση του τμήματος

Εξηγήστε και αιτιολογείστε πως θα οργανώσετε το τμήμα σας ώστε να χρησιμοποιηθούν επαρκώς οι ψηφιακοί πόροι. Εμπλέκονται οι επιμορφούμενοι στη χρήση του λογισμικού; Αναφέρετε αν οι επιμορφούμενοι είναι εξοικειωμένοι με τους ψηφιακούς πόρους που θα χρησιμοποιήσετε και αν όχι πώς το αντιμετωπίζετε.

10. Διδακτικές προσεγγίσεις και στρατηγικές

Αναφέρετε και αιτιολογείστε τις βασικές διδακτικές προσεγγίσεις και τεχνικές που θα εφαρμόσετε καθώς και τη σχέση τους με τις σύγχρονες θεωρίες για τη διδασκαλία σ' αυτήν την περιοχή και την επιμόρφωση ενηλίκων

11. Περιγραφή σεναρίου

Περιγράψτε με σαφήνεια την εισαγωγή και την εξέλιξη τη διδακτικής διαδικασίας, τις ενέργειες του επιμορφωτή καθώς και τη συναρμογή τους με τις ενέργειες των επιμορφούμενων, τις δυσκολίες τους, τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες και τη συνάφεια με τους διδακτικούς στόχους. Τεκμηριώστε την προστιθέμενη παιδαγωγικά αξία από την χρήση των ψηφιακών πόρων.

12. Φύλλα εργασίας

Χρησιμοποιούνται Φ.Ε.; Εκτός ή εντός λογισμικού; Αν ΝΑΙ, περιγράψτε επαρκώς τα βασικά σημεία τους και τη σύνδεση με τους στόχους ;

13. Ανατροφοδότηση

Ποιες μεθόδους θα χρησιμοποιήσετε για να πάρετε ανατροφοδότηση για τη διδασκαλία σας ;

14. Πρόσθετες πληροφορίες

Σημειώστε πρόσθετες πληροφορίες που θεωρείτε αναγκαίες. Επί πλέον να αναφέρετε και τις βιβλιογραφικές πηγές σας.

Β' ΜΕΡΟΣ. ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Μετά την υλοποίηση του Σεναρίου και τη συζήτηση στο τμήμα του ΠΑΚΕ, να γράψετε τα ακόλουθα:

1. Υλοποιήθηκε το σενάριο σύμφωνα με το σχεδιασμό και τους στόχους του;
2. Προκάλεσε το ενδιαφέρον των επιμορφούμενων;
3. Συμμετείχαν οι επιμορφούμενοι ενεργητικά στη διδακτική διαδικασία;
4. Ποιες δυσκολίες παρουσιάστηκαν;
5. Αν σχεδιάζατε πάλι το σενάριο θα το αλλάζατε όλο ή επί μέρους στοιχεία του και ποια; Αιτιολογείστε και γράψτε τα αναλυτικά.
6. Σε τι σας ωφέλησε ως εκπαιδευτικό ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και ο αναστοχασμός στο σενάριο;

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης